

Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районы

Югары Колчуринко авыл жирлеге Советы

КАРАРЫ

2019 нчы елның 11 нче июле

11 №

Татарстан Республикасы Әлки муниципаль
районының «Югары Колчуринко авыл жирлеге»
муниципаль берәмлекенең законнарына һәм
муниципаль норматив хокукий актларына
үзгәрешләр мониторингын үткәрү
турындагы Нигезләмәне раслау хакында

Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районы жирле үзидарә
органнарының Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районы жирле үзидарә
органнары тарафыннан кабул ителгән законнар һәм муниципаль норматив хокукий
актларның үзгәрешләренә мониторинг үткәрү буенча эшен камилләштерү
максатларында, Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районы Югары
Колчуринко авыл жирлеге Уставына таянып, Татарстан Республикасы Әлки
муниципаль районы Югары Колчуринко авыл жирлеге Советы КАРАР ИТТЕ:

1. Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районының «Югары Колчуринко авыл жирлеге» муниципаль берәмлекенең законнарына һәм муниципаль норматив хокукий актларына үзгәрешләр мониторингын үткәрү турындагы Нигезләмәне расларга (1 нче күшымта)
2. Аны Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районының рәсми сайтында Интернет-телекоммуникация чөлтәрендә һәм Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләре порталының авыл жирлеге сайтында урнаштырырга.
3. Башкарлыуын контролдә тотуны үз өстемдә калдырам.
4. Әлеге карар рәсми басылып чыкканнан соң ун көн узгач үз көченә керә.

Әлки муниципаль районы
Югары Колчуринко авыл жирлеге байналыгы

Е.В. Краснова

Расланган

Элки муниципаль районы

Югары Колчурино авыл жирлеге

Советы Каары

2019 нчы елның 11 нче июле 11 №

Татарстан Республикасы Элки муниципаль районының «Югары Колчурино авыл жирлеге» муниципаль берәмлекенең законнарына һәм муниципаль норматив хокукий актларына үзгәрешләр мониторингын үткәру турындагы Нигезләмә

I. Гомуми нигезләмәләр

1. Татарстан Республикасы Элки муниципаль районы жирле үзидарә органнарының Татарстан Республикасы Элки муниципаль районы жирле үзидарә органнары тарафыннан кабул ителгән законнар һәм муниципаль норматив хокукий актларның үзгәрешләренә мониторинг(алга таба-мониторинг, муниципаль актлар, Югары Колчурино авыл жирлеге) жирле үзидарә органнары үз вәкаләтләре чикләрендә, мәгълүматны кабул итүне (бастырып чыгаруны) тәэммин итү өчен жыю, гомумиләштерү, анализлау һәм бәяләү, муниципаль актларны үзгәрту яки гамәлдән чыгару (гамәлдән чыгару) буенча системалы, комплекслы һәм планлы эшчәнлекне күздә тота.

2. Мониторинг Татарстан Республикасы Элки муниципаль районының Югары Колчурино авыл жирлеге тарафыннан үткәрелә.

3. Югары Колчурино авыл жирлеге мониторинг үткәргәндә Элки муниципаль районы Советының юридик хезмәте (юридик бүлеге) һәм муниципаль берәмлекнен башка жирле үзидарә органнары белән хезмәттәшлек итә.

4. Югары Колчурино авыл жирлегендә мониторинг үткәру өчен жаваплы затлар билгеләнә.

5. Мониторинг үткәрүнен максаты булып торалар:

федераль һәм республика законнарына туры китерү максатларында муниципаль актларны кабул итүгә, үзгәртүгә яки үз көчләрен югалткан дип тануга булган ихтыяжны ачыклау;

муниципаль актларда коллизияләрне, каршылыкларны, житешсезлекләрне бетерү, хокукий жайга салуда кабатлануны бетерү;

жирле үзидарә органнарының норматив хокукий базасын системалаштыруны тәэммин итү;

муниципаль актларда корруциоген факторларны ачыклау;

кирәк булмаган (актуальлеген югалткан) яки практикада кулланылмый торган муниципаль актлар яисә аларның аерым нигезләмәләрен (нормаларын) ачыклау;

хокук куллану нәтижәлелеген арттыру, муниципаль актларны гамәлгә ашыруның нәтижәлелеген киметүче факторларны ачыклау;

муниципаль актларның үтәлешен тиешле жирле үзидарә органнары бүлекчәләре тарафыннан тикшереп торуны гамәлгә ашыруга булышлык күрсәтү; нормалар иҗат иту процессын камилләштерү буенча тәкъдимнәр эшләү.

6. Мониторинг жыю, гомумиләштерү, анализ һәм үзгәрешләрне бәяләүне үз эченә ала:

федераль конституциячел законнар, федераль законнар, Россия Федерациясенең башка закон актларын;

Россия Федерациясе Президенты указларын, Россия Федерациясе Хөкүмәте карарларын, федераль башкарма хакимият органнарының норматив хокукый актларын, федераль дәрәҗәдәге башка законлы норматив хокукый актларын;

Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукый актларын;

Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районнының «Югары Колчурино авыл жирлеге» Уставын һәм башка муниципаль норматив хокукый актларын.

7. Мониторинг үткәрү нигезләре булып тора:

федераль һәм республика законнары актларына үзгәрешләр кертү;

хокукый жайга салуның билгеле бер өлкәсендә муниципаль актларны куллануны анализлау;

прокуратура органнары мәгълүматы;

массакүләм мәгълүмат чараларының муниципаль актларның житешсезлекләре яки камилләшүе кирәклеге турында мәгълүматы;

муниципаль актларның камил булмавы турында гражданнарның, юридик затларның, шул исәптән җәмәгать, фәнни, хокук саклау һәм башка оешмаларның, индивидуаль эшкуарларның, дәүләт хакимиите органнарының, муниципаль берәмлекләрнең вәкиллекле органнары депутатларының мөрәҗәгатьләре, шул исәптән:

Татарстан Республикасы муниципаль норматив хокукый актлары Регистрына кертелгән муниципаль актларга карата Татарстан Республикасы Юстиция министрлыгы тарафыннан үткәрелгән Хокукый экспертиза бәяләмәләре;

билгеләнгән тәртиптә аны үткәрүгә вәкаләтле затлар тарафыннан әзерләнгән муниципаль актларга коррупциягә каршы экспертиза бәяләмәләре;

жирле үзидарә органнары тарафыннан үткәрелә торган қонференцияләрнең, семинарларның, гавами тыңлауларның, ижтимагый фикер алышуларның һәм башка чараларның йомгаклау документлары.

II. Мониторинг үткәрү тәртибе

8. Югары Колчурино авыл жирлеге әлеге Нигезләмәнең 4 пунктында күрсәтелгән жавапты затлар белән үзара хезмәттәшлек иту мәсьәләләре буенча мониторинг уздыра.

Мониторинг уздыру максатларында эшче төркемнәр төзелергә, кинәшмәләр, консультацияләр үткәрелергә, кирәклө мәгълүмат соратып алышырга, Татарстан

Республикасының башка муниципаль берәмлекләре, Россия Федерациясе субъектлары тәжкирәсен өйрәнергә, башка эш формалары кулланылырга мөмкин.

9. Мониторингта анализлана:

әлеге Нигезләмәнен 6 пунктында күрсәтелгән актларның конституциячеллеген тикшерү турында;

федераль, республика һәм муниципаль дәрәҗәдәге норматив хокукий актларга (суд практикасына) дәгъва белдерү турында эшләр буенча суд актлары (суд практикасы);

прокурор реакциясе актлары.

Жирле үзидарә органнарының норматив базасын мониторинглауны, анализлауны гамәлгә ашыру, шулай ук мониторинг йомгаклары буенча үткәрелгән норматив хокукий эш нәтиҗәләрен теркәү максатларында жирле үзидарә органында муниципаль норматив хокукий актлар реестрын оештыру һәм алыш бару тәртибе турында муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы карары нигезендә алыш барыла торган муниципаль норматив хокукий актлар реестрлары кулланыла.

11.. Мониторингны гамәлгә ашыру процессын оптимизацияләү өчен мәгълүмати системаларның автоматлаштырылган сервислары (контрактлар, аларның операторлары белән килешүләр төзү белән бәйле булган очракта) кулланыла:

"Гарант" мәгълүмат системасында закон һәм башка норматив хокукий актларга контролъгә куелган үзгәрешләр турында мәгълүмат керү;

"Гарант" мәгълүмат системасының хокукий җайга салу өлкәләре буенча яңалыклар тасмалары тарафыннан мәгълүмат керү;

"Кодекс" мәгълүмат компаниясенең "Региональ законнар аналитикасы" автоматлаштырылган мәгълүмат системасы буенча муниципаль актларның законнар жыелмасына түры килмәүләре турында мәгълүмат алышу.

Мониторингны гамәлгә ашыру процессын оптимальләштерү максатларында башка мәгълүмат системалары сервислары кулланыла ала.

Мониторингны гамәлгә ашырганда, әлеге Нигезләмәнен 9 пунктында күрсәтелгән анализ белән беррәттән, муниципаль хокукий актларны түбәндәгә критерийлар буенча куллану практикасы турында мәгълүмат гомумиләштерелә һәм бәяләнә:

кеше һәм гражданың гарантияләнгән хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәү;

муниципаль актларны кабул итү (бастырып чыгару) зарурлыгы билгеләнгән зур юридик көчнен норматив хокукий актлары булу;

муниципаль акт чыгаргандан жирле үзидарә органы компетенциясе чикләрен үтәү;

муниципаль актта коррупциоген факторлар булу;

ижтимагый мәнәсәбәтләрне хокукий җайга салуда тулсылык;

хокук нормалары коллизиясе;

юридик-техник характердагы хаталар болу;

муниципаль акт нигезләмәләрне кулланганда мәгънәсен бозу;

муниципаль хокукый актны кулланганда хокуксыз яисә нигезсез карарлар, гамәлләр кылу(гамәл кылмау);

норматив хокукый актларны куллану практикасы болу;

норматив хокукый актларны куллануның бердәм практикасы булмау;

муниципаль актны аңлату мәсьәләләре буенча гаризаларның булуы (саны) һәм эчтәлеге;

муниципаль акт белән җайга салынган мөнәсәбәтләргә бәйле рәвештә мөрәжәгать итүчеләрнең таләпләрен канәгатьләндөрү (канәгатьләндөрүдән баш тарту) турында закон көченә кергән суд актларының булуы (саны) һәм аларны кабул итү нигезләре.

13. Муниципаль актларга, жирле үзидарә органнарына үзгәрешләр кертә торган федераль һәм республика законнарындагы үзгәрешләрне мониторинглау нәтижәләре буенча ачыкланган очракта:

муниципаль актка үзгәрешләр керту турында, муниципаль актның үз көчен югалтуын тану турында, яна муниципаль актны кабул итү турында тиешле муниципаль актлар проектлары эшләнә;

муниципаль актларны зуррак юридик көч актларына туры китерүгә юнәлтелгән башка чараптар күрелә.

14. Федераль һәм республика законнары актларына үзгәрешләр керту зарурлығына китерә торган үзгәрешләр кертелгән очракта, мониторинг федераль яки республика акты чыкканнан соң 30 көн эчендә үткәрелә.

Мониторинг үткәрүгә Гражданнар, юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр, дәүләт хакимиите органнары, муниципаль берәмлекләрнең вәкиллекле органнары депутатларының мөрәжәгатьләре, шулай ук прокуратура мәгълүматы, «Россия Федерациясе прокуратурасы турында» Федераль законда билгеләнгән вакыт эчендә карала торган прокурор жавабы актларыннан тыш, мониторинг алар кергән көннән алыш 30 көн эчендә гамәлгә ашырыла. Күрсәтелгән очракларда мониторинг үткәру нәтижәләре турында мөрәжәгать итүче затка хәбәр ителә.

Федераль һәм республика законнары актларына ерак перспективада үзгәрешләр кертелгән очракта, жирле үзидарә органнарының норма чыгару эшчәнлеге планнарына тиешле төзәтмәләр керту турында тәкъдимнәр кертелә.

III. Мониторинг нәтижәләрен тормышка ашыру

15. Муниципаль акт проектын эшләү һәм мониторинг нәтижәләре буенча муниципаль акт кабул итү федераль һәм (яки) республика законнарының тиешле акты үзгәргәннән соң ике айдан да соңга калмыйча, әлеге нигезләмәнен 14 пунктындагы өченче абзацында күрсәтелгән очрактан тыш үткәрелә.

16. Мониторинг уздыру өчен жаваплы затлар хисаптан соң килгән айның 5 чисолосыннан да соңга калмыйча жирле үзидарә органнары житәкчеләре алдында ай саен мониторинг нәтижәләре турында хисап бирәләр.

16.1. Мониторинг нәтижәләре түрында хисап (мәгълүмат) үз эченә алырга тиеш:

- мониторинг уздыру объекты түрында мәгълүмат;
- мониторинг уздыручылар түрында мәгълүмат;
- мониторинг уздыру чоры түрында мәгълүмат;
- хокукий жайга салу предметының кыскача характеристикасы, мониторинг уздыру нигезләре.

16.2. Мониторинг нәтижәләре түрында хисап (мәгълүмат) үз эченә алырга мөмкин:

- хокукий жайга салуның ачыкланган проблемалары түрында мәгълүмат;
- муниципаль актларга үзгәрешләр керту һәм (яки) яңа актлар кабул итү,
- муниципаль актларны юкка чыгару зарурлығы түрында тәкъдимнәр;
- тиешле хокукий мәнәсәбәтләр өлкәсендә хокукий жайга салуны камилләштерүгә юнәлдерелгән мониторинг нәтижәләренә нигезләнгән башка нәтижәләр һәм тәкъдимнәр.

17. Мониторинг нәтижәләре буенча яңа кабул ителгән муниципаль актлар Татарстан Республикасы муниципаль норматив хокукий актлары Регистрына керту өчен законнар белән билгеләнгән тәртиптә һәм срокларда жибәрелә.

Күрсәтелгән регистрга керту өчен мониторинг нәтижәләре буенча ачыкланган, анда булмаган муниципаль актлар жибәрелә.

18. Мониторинг нәтижәләре буенча нормалар иҗат итү процессын камилләштерү буенча тәкъдимнәр әзерләнергә мөмкин.

IV. Жаваплылык

19. Мониторинг уздыру һәм хокукий эшчәнлек өчен жаваплы затлар мониторингы оештыру өчен шәхси (шул исәптән дисциплинар), шулай ук муниципаль актларны хокукий жайга салуның жирле үзидарә органнары карамагына караган тиешле өлкәсендә федераль һәм республика законнарына туры кiterү өчен жаваплылык totalар.

20. Мониторинг нәтижәләре, шул исәптән гражданнарга, юридик затларга, жәмғыятыкә һәм дәүләткә зыян китергән гамәлләр (гамәл кылмау) өчен законнар нигезендә жирле үзидарә органы житәкчесе жаваплы.